

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 fr 20 kr. — Egyen száma ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek mely ½ egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felolós szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Az idei aratás.

Mint mikor zökkenő nyári déltájban egyszerre sűrű, fekete felhők tornyosulnak a láthatáron és a szegény földmives ember nehéz lélekzetyvételrel tekint fel az égbe, a babonás nép megkondivja a harangokat, felhő elé harangozván, mindenki aggódik és töpreng a rögtön bekövetkező irtózatossá éghőzár miatt, mely tönkretesz a föld bő gyümölesét: ilyen aggodalmak között indult meg az idei aratás. Ezt megelőzőleg már hetekkel, hónapokkal izgatók járták be az Alföldet és a földmives-népet „felvilágosították” a felől, hogy erősen meg van csalva. A föld terméséből nagyobb rész illeti meg, mint a mennyit a föld ura juttat neki. De ezek a földtulajdonosok szűkkeblűen osztják ki a termésből a részt a dolgos népnek, pedig hát csakis ezen dolgos nép keze munkájának köszönhető az egész aratás, az ur csak nézi a munkát és várja a termést.

A nap forrón tüzel, a földmunkás izad, folyton törölve verejtékét. Leszáll az est, a földműves a munkától összetörve tér nyugovóra. Ekkor, kedélyének ezen feldult állapotában lesi meg a parasztot a szocialista izgató és ennek a munkától agyoncsigázott embernek mondja el, hogy „sic vos non vobis”. . . Másnak szántatok, másnak vettek, másnak arattok. Jogotok volna az egészhez, de csak egy kis bért

kaptok. Mert minden ezeké a falánk és parázna uraké. A szegény ember legjobb barátját, lelki rokonát, egyetlen jötevőjét látja ebben a szocialista apostolban és hisz neki, követi. Másnap felmondja a munkát, ha felesigázott követelését a munkaadó nem teljesíti. A példa vonz, az izgató nagy sikereket ér el. Százával, ezerével teszik, hagyják abban a munkát, végre sztrájkol az egész alföld munkásnépe és félő, hogy az istenadta termés a a mezőn, a lábán fog elrothadni, megsemmisülni; mert nem akad munkás kéz, mely azt betakarítsa.

Ez a veszedelem fenyegette az idén az aratást, de hála a hatóságok böles és tapintatos közbenjárásának és a magyar munkásnép józan többsége felülkerekedésének, ettől a romlástól ezuttal megóvták hazánkat annak égi és földi pártfogói. Azonban a legkomolyabb intést kaptuk a jövőre nézve.

Az idei agrár-szocialista mozgalom csak egy főpróbája akart lenni annak a nagy társadalmi forradalomnak, a mely kitörőben van mindenfelé. A szocialista mozgalom minden országban észlelhető. A gyáros országokban már évtizedek óta szervezve van. A földműves országokban azonban csak most kezd szervezkedni a szocializmus. Nálunk az idén köszöntött be először ez a kellemetlen vendég, bár évek óta itt settenkedik körülöttünk, de egy ideig ajtót mutattak neki. Az idén

azonban már veszedelmes zene-bonák voltak miatta.

A szocializmus elleni védelemnek vannak közelebbi és távolabbi módszerei. Lehetetlenné kell tenni a szocialista mozgalmat. Erre irányul mindakét módszer. Lehetőleg csirájában kell elfojtani a szocializmust, ha pedig ez az általános társadalmi rend következtében ezen idő szerint még lehetetlen, úgy a már kitört szocialista bajt kell esetről-esetre orvosolni. Hogy minden ember megelégedett legyen és ne legyen többé panasza, ennek elérése a politikai és társadalmi utopiák közé tartozik.

Valamint testi és szellemi képességük szerint különböznek az emberek egymástól, akként lesznek mindig szegények és gazdagok is, jómóduak és szűkölködők. Ezeket a társadalmi és osztálykülönbségeket eltüntetni lehetetlen, de igenis lehet azokat tűrhetőkké, elviselhetőkké tenni. Erre irányul a józan szocialista-politika, mely nem a tulajdon és családi jogok, az emberiség ezen két legnagyobb mozgató erejének megbénítására, elvételére törekszik, hanem csak a szervezett jogok me-revségén akar könnyíteni. Felszabadítani a kötött birtokot, megszüntetni a kiváltságokat az általános jogrenddel szemben, ez a józan szocialista-politika, mely ennek a századnak derekán majdnem az egész világot átalakította, midőn a kiváltságos rendi alkotmányokat megszüntették

TÁRGZA.

Megtörtént.

(Dráma prózában.)

Ita: D' Amant Leó.

Sehol annyi vad a cserjésben mint nálunk.
Sehol annyi vadász lesben, mint nálunk . . .
Ez a szerelem . . .

I.

Damó Leó második fegyvergyakorlatának a derekán volt, a mikor egy őjrát alkalmával mód felett megszomjazva az utmenti kastély kapuján befordult a 12 huszárával és a hős árnyas udvarban „abszintet” kommandirozva, pihenőt tartatott. Maga ezalatt a tornázásra nyíló ajtó felé haladt, a mikor egy gyönyörű 17 évesnek látszó, neglizsého bújó kis babát pillantott meg, ki üdvözlésre jött.

— Csókolom a kezeit — Damó Leó vagyok a 19. huszár ezred tart. hadnagya — jobbát katonás negedséggel sapkájához emelő, mialatt alpakka sarkanyituit, amugy huszárosan verte össze.

— Örvendek — szól a kis leány; önök igen tisztelt olvasóim annyi iruló-pírló lányról olvastak már, hogy kis fantázaival maguk elé varázsolhatják a képeit.

— Egy korty vizet, bájos angyal, — ha azt nem akarja, hogy szomjan haljunk.

— Egyedül vagyok teljesen, nem tudom szá-

bad-e, nem-e, de a szívem; a lelkem — sietett magát helyreigazítani, — nem engedné, hogy . . .

— Ugye? tudtam! . . . kiáltott a hadnagy, s egy ugrással benn volt . . . vad szomjusággal felhőrpinté a nyújtott pohár tartalmát és aztán kissé kihuzta magát.

A kis bakfis lány nem tudott mit csinálni, látszott hogy hasonló helyzetben még nem volt, vele szemben foglalt helyet, — — — és nem szólt egy szót sem.

II.

Adva van egy huszártiszt . . . meg egy egyedül otthon lévő kis leány, nem nagy problémát megfejtő tehetség kell ahhoz, hogy kiki eltalálja mi történt.

A hadnagy nem ment recognoscálásra, mint ez a parancsban volt, sőt ellenkezőleg, legényeit a cseleltség lakosztályaiba helyeztette el, maga pedig meghívás nélkül a kastélyban maradt egyedül a kis leánnyal.

Csók, ölelés, suttogás volt — quantum satis.

De mint minden a világon véget ér, úgy a mennyországbeli állapotok is megszűntek — hazajöttek; és a kisasszonynak, Rózsikának, ismét vissza kellett vonulnia lakosztályaiba — a gyermekszobába, mert tudni való, hogy — nem akarunk indiszkrétnek lenni, így hát csak a keresztnévtárujuk el — Rózsika a gyermekek felügyeletével volt megbízva.

Fogadkozások, esküvések. „Visszatérek”, enyém tied és a többi eléggé ösmert kitételek hiány nélkül elmondottak mindkét részről. Pár perc múlva

„Vigyázz.” „Indulj” s csak a távolodó kavalkado patkódörgése volt hallható.

III.

A fegyvergyakorlatok is véget értek. A kevés-sel ezelőtt még harezra kész ifjak, mind visszatértek csöndes családi otthonukba, vagy polgári foglalkozásaikhoz, szóval minden a régi kerékvágásba ment.

Damó Leó még néhányszor átlátogatott az ő kis Rózsikájához, midőn egy szép napon arra ébredt, hogy a lány a kastélyból eltűnt, nem tudják-hová.

Egy vén anyóka azt mondta, hogy látta Rózsikát a mint ezékmókját összeszedte, kocsira ült és csak annyit mondott: megyek a halálba, nem akarom hogy megtudják áldott jóakaróim . . . bukásomat.

Damó Leót szörnyen meghatotta ez a história; kutatott, keresett — — — hiába. Idővel elfeledte az egész dolgot, nem is gondolt már rá. Hogyne, hisz fölvitte az isten a dolgát, tizennyolc év alatt államügyész lett, az ügyészi kar egyik legtehetsége-sebb tagja volt, szerették is úgy főlebbvalói, mint azok a szomorú alakok, akik eléje — a vádlottak padjára — kerültek. Mert habár szigorú volt és megrendíthetetlen, mégis ott, ahol azt helyén valónak látta, oly humanus tudott lenni, mintha ő volna a védő ügyvéd és nem a közbíró. A ridet betűket — melyek a törvénybe foglalva — néha olyképp magyarázta, applicálta, hogy azok mintha életre kel-nének, jóságos, kegyes életre . . .

(Vége köv.)

és a társadalmi szabad versenyt proklamáltak. Most már ime alig ötven év után itt van ennek a rendszerváltozásnak hatása: a nagy társadalmi baj, a szociálizmus.

A szabad versenyben megint csak az erősebb lett a győztes. A jogegyenlőség és a közszabadság intézményeinek megvalósításától várt eredmény, az emberek egyenlősége, az emberek közötti társadalmi különbség eltüntetése nem következett be.

A régi kiváltságos osztály helyébe, mely azelőtt tartotta a föld javait a kezében, most a tőkés osztály lépett; most ennek javára dolgoznak a tömegek, a millió munkáskezek. Azelőtt robotot fizetett a szegény ember a kiváltságos osztálynak, most osztalékot hajt a tőkepénzesnek részvényei után. A tőkepénzes jóformán minden ellenszolgáltatás nélkül jut haszonhoz és pedig annál nagyobb nyereséghez, minél silányabban honoráltatik a tényleges, produktív munka.

Ugyancsak a vagyonos osztály, a tőkepénzes még ebben a szabad alkotmányban is kiváltságos helyzetbe jutott, a vilizmus révén. A közszabadság áldásait egyesek zsákmányává teszi a vagyoni és ezzel kapcsolatos politikai befolyás. Nagyon közel járt az igazsághoz minap egy képviselő, ki megjegyezte, hogy ujabban egész Európában ugyszólván csak a tőkepénzesek javára hoznak törvényeket, mert az ország gazdasági erejét csak azáltal vélik emelhetni, ha a tőkét gyámo-lítják. Nem vitatom, hogy azon ország a leggazdagabb, hol legtöbb tőke van felhalmozva, de arra aztán felesleges rámutatni, hogy a fényt ott követi a legsötétebb árnyék is. A forgó tőkének az a természete, hogy a nagyobb felszívja a kisebbet. Az egyes milliomosok mellett támadnak millió szegények. Ott van inkább boldogság és megelégedés, hol a föld javai lehetőleg egyenletesen vannak elosztva.

Nálunk Magyarországon eddig még valami nagy szélsőségek a tőke tekintetében nem mutatkoztak. Magyarország nem a milliomosok hazája. A tőkepénz miatt nálunk nincs szociálizmus. Kevés, a föld ezen a nagy Magyarországon, ez okozza a szociálizmust. De ha ma felosztanák egyenletesen a földbirtokot, ötven év múlva megint csak oda jutnánk, hova ma, hogy egyesek kezében latifundiumok lesznek, ezerek és ezerek pedig szükkölködnek. Így tehát a szociálizmus távolabbi okainak megszüntetésére egyelőre kilátásunk nincs.

De annál helyesebb és gyakorlatibb irányt követ a magyar kormány a jelentkező szociálista bajok leküzdése tekintetében. Mert a kormányelnök és utána a többi miniszterek is nem egyszer hangsúlyozták azt, hogy a magyar szociálizmust nem csupán a rendőri szempontból kell tekinteni.

A mostani agrár-szociálista mozgalom alatt a kormány megmutatta, hogy ezt az elvet kitűnően érvényesíteni is tudja. Odaállott a munkás és a munkaadó közé, de egész pártatlanul. Segítette a munkást, hogy reá nézve előnyös egyezséget kössön, viszont megvédte a munkaadót a munkások túlkövetelése elől. Ar-

ra törekedett a kormány általában, hogy a kényszerhelyzet egy munkásra, mint a munkaadóra nézve kikerültesse.

A fenyegető baj és veszedelem elmult, de nem visszajöhetően. Már most kell tehát gondoskodnunk a jövő aratásról. Első dolog lenne a szociálista sajtó korlátozása, legalább annyiban, hogy ezeknek a veszedelmes nyomtatványoknak terjesztését minden áron megakadályozzuk, vagy legalább is felvilágosításokkal ellensúlyozzuk a szociálista nyomtatványok hatását. A preventív rendőri intézkedéseket ki kellene terjeszteni az izgatókra és ezeknek utaztatását kellene megakadályozni. De főként a cselédtörvényt kellene módosítani és a napszámos munkát szabályozni, különösen a munkabérszerződés hatályosabbá tétele szempontjából.

R.

Az országházról.

A honatyák lángbuzgalma egyre tart. Az ellenzéki szónokok nyelgyakorlata kitűnően sikerült. Ha van valakinek ügye-baja, most az ellenzéki szónokok szívesen állnak szolgálatára, mert tárgy kell az agyonbeszéléshez. Be sok ezerbe kerül a szegény népek az a 3 hét óta hangzó üres frazis. Rettenő jó pénzért kell a ezukortermelőknek eladni répaikat, hogy a statusquo helyreálljon. Hogy még meddig tart, nem lehet tudni.

A ezukoradó törvényjavaslat már-már megkeserítette a gazdaközönség ajkai között a falatot. Látna a honatyák okvetetlenkedését: méltán kérheti a jó atyafi, hogy ha az ország legokosabb emberének szabad — olyan vitákat produkálni, miből a népek semmi haszna, miért ne zavaroghatnánk m. is agrár-szociálizmus stb. kérdéseinkkel csak azért hogy teljék az idő?

A vitát Berger Ignác pap kezdte meg, Mezössy Béla, Szentiványi Árpád, Lukács Gyula folytatták és Hoek János fejezte be.

A míg benn a szónokok heveskedtek, addig a honatyák a folyosón tanakodtak, hogy miért van a sok eső? Végül egy kisütötte, hogy: „Nagy a papjárás a házban, azért hull az Isten áldása.”

Lukács Gyula ur éles beszéde elnöki rendreutasítást provokált.

Jó lenne a régi és kimaradt honatyákból az itthor heverő szónokokat berendelni, mert ezek szerteszét tombolnak a harez tűzétől, pihent elméjük a valutarendezésre is új módokat ajánlna, nem csak a 67-es kiegyezés jobbátételére.

A szabadelvű párt nyílt őszinteséggel és nyugalommal nézi ez adáz tusát és nem retten meg a keresett vádak és szóvirágok halmazától.

Nemzetiség, felekezetiiség.

Abban a pillanatban, a mikor egy népág egyéniségének tudatával bír és érzi, hogy közös céljai érdekei merőben különböznek a vele egy államban lakó más néptől: megszületik a nemzetiségi kérdés.

Öntudatlanul, akaratlanul él ez aztán ama népfaj minden egyesének szívében s ha ez az érzés előbb kap lángra, mint a hogy az idő óhajtaná: ama népfaj vérmesebb, temperamentumosabb egyéneinek tudható be, kiket köznéven izgatónak neveznek.

Erdekeik többé-kevésbé az állam ujjszervezését óhajtják s ezt eleinte a kisebb közintézkedések, egyesületek, iskolák, egyházközségek, politikai községek, vármegyék átalakításával igyekeznek elérni, míg annyira megerősödnek, hogy már szinte államot alkotnak az államban. Idáig fajulva veszedelmek, állambontók és nemzetrontók ezek a törekvések.

Poliglott népesség lakta hazánkban a nemzeti mozgalmak nem régiek s nem esalódunk, ha azt mondjuk, hogy ilyeneket csak azóta ösmérünk, a mióta a reformáció szele érintette Magyarországot.

A katolikus Magyarországon az egyház nagy és mindent maga teljesítő hatalma kizárta az ügyek intézéséből a világiakat. Az egyház monopolizálta a tudományt a reformáció megszületéséig, a mikor kényszerítve volt azt megosztani a világiakkal.

De a miképp az ember életében bizonyos idő elmulása kell arra, hogy egyéniségének értékét meg tudja becsülni: ugy a népek életében ehhez arányított sokkal nagyobb kor elmulása hozza meg az általános érzett nemzetiiségi törekvéseket a kultura előrehaladásával. Ez magyarázza meg, hogy az oláh és tót, szerb nép zöme miért nem dákorumán, pánszláv vagy illirista és miért éppen csak a nemzetiiségek értelmisége: a pap, tanító, ügyvéd, orvos stb.

A műveltségnek mind jobban való terjedésével a nép minden rétege megismerkedik oly tanokkal, olynemű tanításokkal, melyeknek kikerülhetetlen következménye a magyar államnak részére való bontása, a nemzeti hatalomnak és életnek megsemmisítése, már annyival is inkább, mert a hazánklakta nemzetiiségek szomszédosak a rokon nemzetek lakta tartományokkal, a melyekbe beleolvadni vagy azokkal együtt nagyobb államot alapítani szándékoznak.

Tekintve, hogy az ilyen aspirációk a fejlődésben és megerősödésben lévő magyar állam egzisztenciáját fenyegetik: nem szabad visszariadni a legmesszebb menő eszközöktől sem, a melyek ezélra-vezetők és veszedelemgátlók. Ilyen a felekezeti iskolák államivá tétele, esetleg azok megszüntetése vagy szigorú felügyelete. A dolog természetéből folyik ugyanis, hogy a meddig a felekezeti iskolában az illető nemzetiség nyelvén tanítanak, mindig veszedelmes aspirációktól félhetünk, bármily hazafias szellemben történjen is az előadás, a nyit azonban a nyelvkülönbség öleve is kizár.

Egyfelől azt tehát kell biztosítani, hogy a tanítóselesek minél nagyobb százaléka iskolába járjon, másodsor, hogy az oktatás nyelve kizárólag magyar legyen és a hol ez nem lehetséges: az iskolák nagyobb felügyelet alá vonassanak. A megyei tanfelügyelő, nem tudja ezt a folytonos és szigorú felügyeletet biztosítani, tehát járási tanfelügyelőségeket is kell koraálni. Nem újemberekből, hanem egyes iskolák igazgatóiból, a kik a megyei tanfelügyelőnek volnának alárendelve.

A legfőbb ezél azonban az állam hatalmának, erejének és tekintélyének kidomborítása. Épp ezért, mint a nagy mű egyik fontos és alapvető részét, örömmel kell üdvözlölnünk az állami anyakönyvek behozatalát és a polgári házasságot. Bár nem egy helyről, sőt nagyon sokan lobbantották a kormány szemére, hogy az egyházpolitikai kérdések fölvetésével a nemzetiségi izgatók kezébe új és veszedelmesen sebző fegyvert adott, most már tisztán látható hogy a kormány egyházpolitikai programjának megvalósításával a magyar nemzeti államegység egyik nagy diadala és jelentékeny tényezője a nemzeti egység érzetének.

Elég baj, hogy a néppártiak a nemzetiségekre támaszkodnak és ezektől várják lételőknek megszilárdítását. Pedig bizonyos, hogy egy két évtized mulva az egyházpolitikai kérdésekből származó el-lentétek tökéletesen elsimulnak.

A nagy nemzeti munkának a koronája lesz majdan a közigazgatás államosítása, melyre máris égető szükség van. A meddig hazánk legekiszponáltabb vidékein a vármegyék vezető férfiai a sógor-ság, komaság révén töltik be az állásokat, addig egészséges viszonyokról nem beszélhetünk. A meddig a korlátlanul basáskodó kis emberek ellen orvoslást sehol sem talál az igazságot kereső oláh vagy tót, addig ne reméljük, hogy ezek a magyar állameszméért lelkesedni tudjanak.

Ezért legyen a magyar állam programja: 1. A felekezetek keze alul kivenni az iskolákat. 2. A papságnak, mint ilyennek lehetetlenné tenni, hogy a népre oly befolyást gyakorolhasson, mely ellenkezik az ország érdekeivel. 3. A közigazgatást államivá tenni, hogy a nép a szolgabíróban vagy jegyzőben ne rettegett urát, parancsolóját lássa, hanem a mindenkire egyforma törvény felelős végrehajtóját.

Ezt látjuk mi a nemzetiség és felekezetiiség az állammal össze nem egyezhető érdekeinek megszüntetésére a legbiztosabb eszkölnak.

M. Gy.

Irodalom

Jókai. A hányszor ezt a nevet az irodalmirovatban címül adjuk, az mindannyiszor ünnepet jelent a literatúránkban. Most is az. Koszorus poétánk összes műveiből megjelent a hetedik sorozat, újabb tíz kötet regény és novella. Jókai termékenysége, a mely a világirodalomban szinte páratlan, most tetszik annak igazán, a mikor az eddig megjelent sorozatokkal együtt, hetven vaskos kötetbe illeszkedik tüneményes fantáziájának annyi remeke. Ezt az újabb sorozatot is Jókai maga rendezte sajtó alá, úgy, hogy méltán sorakozik a többihez. Technikai szempontból is eseményszámba megy ez újabb kor irodalmában ez a Jókai könyvtár, a mely félelőenként oly pontosan gyarapszik tíz-tíz kötettel. A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság, a mely ezt a hatalmas munkát végzi, ezáltal még a rendes időnél korábban becsátotta ki ez újabb sorozatot, tekintettel a közeledő fűrdő évadra a mikor mindenki szívesen visz magával nyári üdülő helyére jó könyveket. A közönség aligha talál alkalmasabb olvasmányt Jókainál, mert hisz a legtöbb ember Jókait úgy olvassa, hogy előről kezd, a mikor befejezte. A most megjelent hetedik sorozat tartalomjegyzéke a következő: LXI. kötet. Megtörtént regék (novellák) LXII.—LXIII. A kik kétszer halnak meg (regény) LXIV kötet. Görög tűz (novellák). LXV. kötet. Egy hirdetőt kalandor a tizenhetedik századból (regény) LXVI. Szabadság a hó alatt vagy a zöld könyv (regény). LXVII.—LXVIII. kötet. Szeretve mind a a vörpadig (regény). LXIX. kötet. Még egy csokrot (novellák). LXX. kötet: Egy játékos, a ki nyer (regény.)

Ujdonságok.

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorológiai intézet távirati tudósítása szerint a közelebbi napokban változó, felhős, helyenként esapadék várható.

Személyi hírek.

— **Báró Bánffy Dezső** miniszterelnököt a király f. hó 14-én Bécsben kihallgatáson fogadta. — **Báró Szentkereszty Stephanie** ő méltósága városunkból nyári tartózkodási helyére Kelemenfelkőre távozott.

— **Egyházi kinevezések.** A király az erdélyi gyulafehérvári székeskáptalanban Fábián Sándor olvasó-kanonoknak a nagyrépostságra és dr. Ujfalusi (Tódor) József éneklő-kanonoknak az olvasókanonokságra való fokozatos előléptetését jóvá hagyván, az ekként megüresedő éneklő-kanonokságot Imets Fülöp Jákó székesegyházi esperes-kanonok és gyulafehérvári plébánosnak adományozta.

— **Alapító letételi ünnep.** Szép ünnepély folyt le a háromszékvármegyei „Erzsébet” árvalány-nevelő intézetben f. hó 14-én. Ekkor tétetelt le az építendő új épületrész alapköve. Lőrök r. kath. lelkész ur felszentelő beszéde, esínos szónoklata után Székely János ref. lelkész imája hangzott el. A jelenlévő alapítók, tisztviselők egy pergamenpapírt irtak alá mindannyian, melyet Báró Szentkereszty Stephanie alapító elnök 3 kalapács ütással, szép jelmonddal helyezett el az alapköbe.

— **K.-Vásárhely város új iskolája.** A leérkezett tervekrajzok közszemlére vannak téve, a polgármesteri irodában. — A képviselő testület a napokban fog gyűlést tartani a fontos kérdés mikénti megoldása tárgyában. Nagyon várjuk.

— **Deputáció Budapesten és Szolnokon.** A háromszékvármegyei tanító-testület tagjai M. Székely János elnök vezetésével mintegy 8-an mentek fel Budapestre, hogy a tanítótestületi disztagságról szóló okmányt Wlassics Gyula miniszter urnak, Szatmári György és Halász Ferencz m. tanácsosoknak és Szolnokon Csányi Viktor voltháromszéki tanfelügyelő urnak kézbesítsék. A esínos disztokmányok Posner K. Lajos műintézetéből kerültek ki, melyet Vajna Károly titkár szép rondírása egészített ki.

— **Tűzoltók nyári mulatsága.** Az önkéntes tűzoltó egyesület beszéltet magáról, de annál többet tesz. A nagy közönség áldozatkészségét sem igen veszi igénybe mulatságaival. Jogos tehát az a remény, hogy a derék egyesület és zenekarát, mely

jó és rossz perceinkben rendelkezésünkre áll f. év. július 18-án d. u. a Nagy Ferencz-féle ligetben tartandó majálisán városunk közönsége méltó pártfogásban részesítse.

— **A közdi vásárhelyi kerttársaság.** A felderült idő lehetővé tette, hogy az üdülést kereső intelligens családok, a Kovács Izra-féle kert-helyiségében a szokásos szórakozást megtalálhassák. Mint-hogy a kert bérletben nincs adva, uzsonnáját, tetszés szerint bevásárolt borát minden család, ki a társaságnak tagja, magán körben vagy társason a kertben zavartalanul költötheti el.

— **Iskolaépítés.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekeltekkel, hogy az erdsői állami iskola és mellék helyiségeinek felépítése 6235 frt 89 kr. erejéig engedélyeztetett. 5 százalék bánatpénzzel felszerelt ajánlatok folyó évi július hó 22-én d. e. 9 1/4 óráig a kir. tanfelügyelőséghez Sepsiszentgyörgyre adandók be, hol a versenytárgyalás is tartatik.

— **Halálozás.** Városunk egy igen népszerű és derék tisztviselője hunyt el délén Gábor István k.-vásárhelyi m. kir. posta- és táviratízt személyében f. hó 16-án Bereczekben. Az elhunyt özvegyet és egy árvát hagyott hátra. A családi gyászjelentésen kívül közdivásárhelyi posta- és távirat-hivatal tisztviselői kara a következő gyászjelentést adta ki: A közdi-vásárhelyi posta- és távirat-hivatal tisztviselői kara szomoruan tudatja, hogy felejtethetetlen kártírsa Gábor István, m. kir. posta- és táviratízt f. hó 16-án életének 33 ik évében Bereczekben éjjeli 11 óraker hosszán szívinfark után elhunyt. Az elhunyt tetemei f. hó 19-én d. e. 10 óraker fogtak Bereczekben a családi sírboltban örök nyugalomra elhelyeztetni. Mely végtisztesség tételre a kártírsak, jó barátok és ismerősök szomoruan meghívottak. Béke legyen drága hamvai felett! K.-Vásárhely, 1897. július hó 17-én.

— **Köszönet-nyilvánítás.** A Kovásznán szünetidőző tanuló ifjuság által f. hó 10-én rendezett hangversenynyel egybekötött táncszünetmán felülfizetések-ből összesen begyűlt 31 frt 43 kr. Fogadják a nemes keblű adakozók a szent ezél érdekében (szegénytanulók segélyezése) fáradozó rendezőség hálás köszönetét.

— **Vizbe fult honvéd.** Puskás nevű csikmegyei honvéd S.-Szentgyörgyön az Olt vizébe fult.

— **Hianyos ezüst forintok.** A pénzügyminiszter ur a megsérült, forgalomból kizárt ezüst forintok beváltását 1898. július 15-ig meghosszabbította.

— **Rendőrök kerékpáron.** Salzburgban az ottani rendőrség kerékpáron teljesíti szolgálatát. Üdvösnek bizonyosodott, mert rendet, tisztaságot, büntetések üldözését, kézbesített stb. hamarabb teljesíthetnek. Mikor lesz ez nálunk részben megvalósítva?

— **Sörárpavásár.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekelte közönséggel, hogy az országos magyar gazdasági egyesület mint a gazdasági egyesület országos szövetségének központja a pozsonyi és borsodvármegyei gazd. egyletekkel, valamint a miskolci iparkamarával és a magyar mezőgazdák szövetségével karöltve a folyó év augusztus 22-én Pozsonyban és 30-án Miskolcon sörárpavásárt rendez. Részletes felvilágosítást a mezőgazdák szövetsége (Budapest alkotmány u. 31.) nyújt a hozzá fordulókknak.

— **Gyilkosság aratás közben.** Szeghalomról írják: Pap Lajos arató, kedden délután agyonlőtte feleségét és Szabó József parasztembert. A eset részletei a következők: Pap Lajos és felesége együtt arattak Szeghalmon. Pap iszákos, tékozló ember volt, egész heti keresményét elitta egy délután. Feleségét elkeserítette ez az állapot, ott hagyta férjét a Szabó Józsefhez szegődött „gyűjtő” nek. — Pap kénytelen volt elbajlódni úgy, a hogy tudott. De szívbebe befészkelte magát a féltékenység ördöge, mert azt hitte, hogy Szabó család el mellőle a feleségét. Kedden aztán elment a falu határába s ott pisztolylyal kezében várakozott az arra jövő Szabóra s saját feleségére. Midőn közelébe értek, Pap felugrott leshegyről. — „Nem gyűjt már neked a más felesége” — kiáltotta s mellé lötte Szabót. Azután feleségének irányította fegyverét s azt veszélyesen megsebesítette. A gyilkos tettének elkövetése után futásnak eredt, de csakhamar elfogták s letartóztatták. Mindkét sebesült állapota aggasztó.

Idegenek forgalma.

Julius 2-től 16-ig.

Nemzeti szálló: Krajnik J. utazó Rendnitz (Csehország.) Bollenberger Ede utazó Prága. Szentmihályi József utazó Bécs. Grosz Sándor utazó Bécs. Weisz Arnold utazó Bécs. Krausz Sándor utazó Bécs. Kasztel S. ezredes Románia. Statesku N. general in spektor Bukurest. Petre N. Straresku prefekt Foksán. Groza N. ezredes Románia. Ungár N. utazó Budapest. Shönberg Miksa utazó Budapest. Nyegruetz Gyula utazó Budapest. Kammer Károly kereskedő Brassó. Barabás Lajos lelkész. Handel Mór utazó Budapest. Plank Ede százados Budapest. Thad Viktor lovag százados Budapest. Aczól Jenő utazó Budapest. Dájbukát Gerő kereskedő Dálnok. Láng Béla utazó Budapest. Kreicsovics N. erdőmester, Ujvárosi József birtokos N.-Borosnyó. Galdonesi Dezső utazó Baja. Spitzer Béla kereskedő Gyulafalva. Schwarz Izrael gabona kereskedő Brassó. Krepugai Adolf tanár Budapest. Vágó Bertalan festő Budapest. Roth József ügynök Brassó. Budinovszki Ernő titkár Kolozsvár. Fridmann Lipót utazó Budapest. Csanádi Gyula utazó Budapest. Schön Gyula utazó Budapest. Láng C. kereskedő Brassó. Simon Jenő utazó Brassó. Brokner J. utazó Brassó. Klein Károly Brassó utazó. Roth József ügynök Brassó. Kugel Arnold Budapest.

Millenium szálló: János László utazó Bécs. Sümeg Ignác erdész Kovászna. Stroba János ácsmester Brassó. Singer Lajos utazó Budapest. Rozenberg Adolf utazó Budapest. Kaufman Ede utazó Budapest. Hites Gyula utazó Debrecz n. Csiesáki Gyula utazó Kolozsvár. Reichenberg Jenő utazó Budapest. Eremitis Miklós kereskedő Brassó. Schreiber Viktor kereskedő Brassó. Hantsel Ernő utazó Kolozsvár. Schlezinge Dárus kereskedő Csobányos. Rozenfeld Dávid kereskedő Csik-Csobányos. Jakab Salamon utazó Budapest. Hirschl Ödön utazó Budapest. Piskusz József kereskedő Csucs.

Nyiltér.*)

Fouard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg-selyemet** 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csikos, kockázott mintázott damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal s. a. t. megrendel: árúkat postabér és vámmentesen a házhoz szállítva minták postafordultával küld Henneberg G. (cs. és ki. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájsz. a. e. csimez levelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó Magyar nyelven irt megrendelések pontosan a. t. utéztetne.

*E rovat alatt közléteért felelősséget nem vállal a szerk.

HIRDETÉSEK.

Sz. 15442
1897

Pályázati hirdetmény.

Háromszékvármegye törvényhatóságánál lemondás folytán üresedésbe jött 240 frt. fizetés és 40 frt lakbérrel javadalmazott s természetben adandó egyenruha viseléssel egybekötött irodaszolgái állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy szabályszerűen felszerelt eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal is támogatott kérésüket folyó évi július hó 31-ig annyival inkább adják be, mivel később beérkező folyamodások figyelembe vehetők nem lesznek.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1897. évi július hó 9-én.

Gábor Péter,
alispán.

119 2—2

Sz. 15493-97.

Pályázati hirdetmény.

A kézdi járási főszolgabírói hivatalnál lemondás folytán megüresedett hajdui állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 200 frt fizetés, 40 frt lakbér és természetben adandó egyenruhát kötelező viselése van egybekötve.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen — esetleg eddigi alkalmaztatásukat is igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérsüket a folyó hó 31-ig hozzám annyiival is inkább adják be, mert később beérkező folyamodások figyelembe vételén nem fognak.

S.-Szontgyörgy, 1897. július hó 14-én.

alispán helyett.
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

121 1-1

Sz. 639-897.

tkvi.

Árverési hird. kivonat,

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírrá teszi, hogy k.-vásárhelyi Csizsár József végrehajthatónak felesernátoni lakos Szaniszló Ferencz és neje Barabás Lotti, márkosfalvi Forró Jánosné Beecző Borbára, Forró Czécezi, Koesis Gábor, Barabás László, Anna és Ilona végrehajtást szenvedő elleni 600 frt. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a k.-vásárhelyi kir. törvényszék területén lévő Márkosfalva község határára fekvő a márkosfalvi 568 szíjtkvben foglalt s a Szaniszló Ferencz és Barabás Lotti nevére felvett A+ 703, 715 hrszámú 116 frt, 1120/1 hrsz. 87 frt, 1791 hrsz. 11 frt, 3105/2 hrsz. 115 frt becsértékű, a márkosfalvi 415 szíjtkvben foglalt s a Forró Czécezi nevére

felvett A+ 1165 hrszámú 57 frt becsértékű, — a márkosfalvi 543 szíjtkvben foglalt s a Forró Jánosné Beecző Borbára nevére felvett A+ 70, 71, hrszámú 206 frt — a 992/2 hrszámú 87 frt. a 2817/1 hrszámú 23 frt. becsértékű, — egy a márkosfalvi 29 szíjtkvben foglalt s a Koesis Gábor nevére felvett A+ 172 rendsz. 1255/2, 1275/2 hrszámú 287 frt — a 173 rendsz. 1481 hrszámú 144 frt, a 160 rendsz. 1556/2 hrsz. 67 frt. a 161 rendsz. 1997 hrszámú 170, valamint a márkosfalvi 554 szíjtkvben foglalt s a Barabás László, Anna és Ilona neveikre felvett A+ 1529 hrszámú 151 frt becsértékű ingatlanokra az árverést a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi augusztus 2-ik napján délelőtti 9 órakor Márkosfalva község határára megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát közszépben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

K.-Vásárhely, 1897. évi febr. 26-ik napján.

Gaál István,

kir. tvszki. bír.

01 1-1

Eladó

Gelenczén özv. Bodor Ferenczné asszonynál egy legújabb szerkezetű kévekött — jó karban levő aratógép, jutányos árban. Azonnal lehet vele aratni.

Sürgőnyczim: Solymosy gépgyár.**SOLYMOSY és KOSCH**

GÉPÉSZMÉRNÖKÖK.

GÉP ÉS KAZÁN GYÁR, RÉZ ÉS VASÖNTÖDE. Kolozsvár, Felsőszén-utca.

Gyárt:

Gép, építészeti, kereskedelmi és fémöntvényeket, gőzkazánokat, gazdasági gépeket, előmelegítőket, vaskéményeket, víztartályokat, gőszivattyúkat, kut- és más szivattyúkat erő- és kézi hajtásra, lőjárgány tengelyeket, teljes közlőmű készleteket és egyes részleteket, egymint szikorongokas, fogaskerekeket, függő, fali és fekvő csapágycsatlókat, kötőket stb. közönséget és Seller rendszer szerint.

Gyárt mint különlegeséget téglavető gépeket. Elvállalja malom- és szeszfárak berendezését, készíti sir- és kert-ke-ritéseket öntött- és kovácsvasból.

Raktáron tartunk mindenféle gazdasági gépet és ekő-et, melyeket előnyös feltételek mellett szállítunk.

102 1-*

Kézdi-vásárhelyi állomástól 11 kilométernyire 2000 szál tölgyfa eladó.

Értekezhetni Kézdi-Vásárhelytől

Török Sándor,

építésznél.

HAVIRÉSZLET 3 frt.
csak

RÉVAI TESTVÉREK

* IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG *

Könyvkereskedése által (Budapest, Váci-utca 1. sz.)

valamint minden könyvkereskedésben kapható

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI

sajtó némely nyilatkozata Jókai Mór összes művei nemzeti diszkiadásáról.

JÓKAI MÓR.

Az ő nevével kezdődő lap szövegét mi is, szívesen szeretnénk olvasóinknak róla, ki ez ötven év alatt annyiszor szívták a szívükbe. Mert nincs művelt ember, alig van frászdó ember az országban, ki Jókainak ne lenne sokszorosan adása az esztétikai, erkölcsi gyönyörűségeiért, melyeket műveiből élvezet, a tanulságokért, melyekkel azokból gyarapodott, a nagyvágó leírásokért, melyekkel képselete onnan megett, a jelkesedést, mely felvilágosította, a mely hangulatokért, melyek reá atomlók, a könyvekért, melyeket az ő művészi esztétika Jókaiól fasszítottak, az egészséges kacajért,

mely tiszta humorai val m egyen-
hittet. Ötven év óta buzog a for-
rás kiadhatatlan bőségével annak
az isten áldásának, melyért az antik
műveltség kárhozó kultúrát, azt a
templomokban: az a költészet.

De mit köszön Jókainak főszáz éves költői munkas-
ágáért a magyar nemzet. A ma-
gyar szépproza az ő fölépítésével
kezdődik, előtte nincs. Létezik erő-
teljes retorikai nyelv, mely felve-
sz az elbeszélő, megbirja a drá-
mai formát, — de a hajlékonya-
got, színt, zenét, szokásait és a né-
piesnek a művészi fölépítését,
a jellemzősége, eleven életet,
Jókaitól kapta. Csodálatos isten
adománya az a lángszék, mely

életében nagy műveket és életével
korszakot alkot.

Jókai nélkül sem a mai irodalom,
sem annak szerveződése tovább fej-
lődése sem közönsége, ennek fo-
gékonyasága, színvonalja nem kép-
zelhető. Az ő termékeny és termé-
kenyítő szellemé csúszta a magyar
elbeszélés, a próza, a szókincs
magyar könyvhoz az olvasók száz
ezreit: az által, hogy népszerűvé
tette az irodalmat is. Az ő nyomán
járt, töle tanult a többi mind a ki-
mon írt tud és olvasat. Jókai a
főleg, mely körül falkolája, erd-
kultúrája támadt a szépirodalom-
nak ugyiszlva magától. Átjames-
teink, mintaképünk volt Jókai
Mór mindannyiunknak az írás
művészetében. Tekinteteket ol a

magyar szépproza terméket közt
attól a kettőtől, a mit ő a főszáz
esztendő alatt megirt: válasszatok
el őt és hatását tanítványaira a
modern magyar szépirodalomtól:
mi marad? azok, a kik előtte utal-
torok, nem vagyunk hiálának
irántuk. Kik előtte tekintélyek,
mesterek voltak, ha kimondjuk,
hogy az ő művészetük idegen min-
tákat követett s Jókai nélkül a
magyar szépproza fejlődés és
kiszépítés iránt, szárnyakat ka-
pott volna. Jókai a nemzeti gé-
niuszról meg lehetne ehhez vezé-
relte a mai irodalmat.

"Budapesti Hírlap" 1893. nov. 4.

HAVIRÉSZLET 3 frt.
csak

100 kötetben

diszkiadásban 250 forint.

1000 lven, erős papírra, nyolczadrét alakban diszkiadásban.

Kötetenként átlag 20 lven. Félévenként 10 kötet jelenik meg és küldetik meg egyszerre.

Gyűjtőknek

husz rendelés után egy diszkiadás 250 frt értékű tiszteletpól
dányt, egyes rendelések után készpénzjutalékot fizetünk. —
Gyűjtőik ingyen adatnak.

JÓKAI MÓR összes műveinek nemzeti kiadása

mindenki által beszerezhető

3 frtnyi havi részletfizetés mellett

Az eddig megjelent 4 sorozat, illetve 40 kötet tartalma
összesen 800 nyomtatott lven.

1. Erdély arany-
kora.
2. Törökvilág Ma-
gyarországon I-II.
3. Egy magyar
nádor I-II.
4. Kárpáthy Zol-
tán.
5. A jancisárok
végnapjai. — Fehér
rózs a.
6. Hétköznapi.
7. A régi jó tábla
bírák.
8. Csataképek a
magyar szabadság-
harczból.
9. 11113. Dekameron
I-II.
10. Árnyképek.
11. Szegény gaz-
dagok.
12. Népvilág.
13. Pótlukai diva-
tok.
14. Szomorú napok
15. Véres könyv.
16. Délvirágok. —
Océánia.
17. Hangok a vihar
után.
18. Vadon virágai.
19. Erdélyi képek.
20. Új földesur.
21. Milyenek a nők
— Milyenek a fér-
fiak.
22. Egy az isten
23. Mire megvénü-
lünk.
24. 1930. A köztívü
ember fia I/II.
25. Az elátkozott
család.
26. 3233. Névtelen vér
III.
27. Felfordult világ
Észak bonából.
28. A debreczeni lunati-
kus.
29. Székessend alatt.
30. Az életből elvesze.
31. A magyar elő-
idők. Egy asszo-
ny hajszál.
32. Novellák
33. Színművek

Aki csak teheti, szerezz meg azt a teljes Jókai kiadást, a melyet legnagyobb örök emlékeid alkalmából rendez egy te-
kintélyes bizottság.

Tehetsz magyar közönség, becsületbeli dolog, hogy megvedjed
ezen könyvgyűjteményt, mely nemcsak a magyar nyelven írottak kö-
zött paratlan, de legbecselesebb mindazok között, a melyeket a mai vi-
lág produkál. Az utolsó 50 év magyar társadalmának kétezer íves
bibliája, egy egész könyvtár ez az összes kiadás. És nincs egyetlen
lapja is, mely ne volna értékes, szórakoztató s a maga nemében ta-
nulságos. Nem arról holnapra olvasni való könyvek ezek, hanem
egy vagyon, melyet az apának meg kell szereznie, hogy fiára hagy-
hassa örökül.

Meg kell hát szerezni minden tehetséges magyar embernek
ezt a gyűjteményt. Magyar könyvtár nem képzelhető el nélküle, nem
is könyvtár, ha nincs benne az összes Jókai.

"Pesti Napló" 1895. márc. 2.

Havi három forintos részletfizetéssel becsátja ki a czég Jókai
Mór összes műveinek nemzeti kiadását. A nemzeti kiadásnak ára
kétszázötven forint, a mely törleszthető tetszés szerint, de legalább
három frtnyi esekly havi részletfizetéssel. A nemzeti kiadás kötetei
gyönyörű, valóban művésziileg készült kötetben jönnek az előfizetők
kezébe. Mi magunk részéről legmegelőbb ajánljuk olvasóinknak
ezt a vállalatot

A kiadók — Révai Testvérek — legdicserendőbb dolgoi azon
ban akkor eslekedtek, mikor mindenkinak hozzáférhetővé akarván
tenni, részletfizetési módozatokkal terjesztik a magyar könyvpia-
czra ez örökbecsű nagy vállalatát. Sokkal nagyobb s gazdagabb irodalom
mint a mienk, büszke lehetne ily gyűjteményre, mely külső kaillitá-
sánál fogva is haladást jelent a magyar könyvkiadás történelmében.
"Egyetemes" 1895. jan.

**RÉVAI TESTVÉREK irod. intézet rész-
vénytársaság** könyvkereskedésétől BUDA-
PESTEN, IV. Váci-utca: 1. ezennel meg
rendelem.

Fizetendő Budapesten

JÓKAI MÓR összes műveinek

NEMZETI KIADÁSÁT

100 kötetben, 2000 lven, 100 vászon diszkiadásban 250 frtért

1. Utánvétel félévenként 10—10 köt. 25 frtnyi
utánvétellel
2. Havi részletfizetésre még pedig: a) Havi
3 frtos részletfizetés mellett, egyelőre az I.
sorozat szállítását kérve. b) Havi 4 frtos
részletfizetés mellett, egyelőre az I/II. sorozat
kérve. c) Havi 5 frtos részletfizetés
mellett, egyelőre az I—III. sorozatot kérve.
d) Havi 6 frtos részletfizetés mellett, egyelőre
az I—VII sorozatot kérve.

A további sorozatok 10—10 részletfizetése után
A részletfizetések be nem tartása esetén szives-
kedjék a czég az esedékes összeg postai megbízás után
a postaköltség hozzászámítása mellett behajtani. A postai
megbízás be nem váltása esetén a részletfizetési kedvez-
mény megszűnik és a teljes mű vételára esedékessé
válk.

Aláírás és pontos cím: